

Ключові слова: навчальна дисципліна, педагогіка родинного виховання, професійна підготовка, майбутні вихователі, освітній процес, заклад вищої освіти.

УДК 378:80-051]:37.091.313

**FUNCTIONAL LITERACY OF THE FUTURE PHILOLOGIST IN
THE MODELING AND EDITING OF EDUCATIONAL PROJECTS**

**ФУНКЦІОНАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА В
МОДЕЛЮВАННІ Й РЕДАГУВАННІ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ**

Тетяна Мішеніна

доктор педагогічних наук, професор
E-mail: t.mishenina@gmail.com
ORCID 0000-0002-5992-4035
Криворізький державний
педагогічний університет, Україна

Tetiana Mishenina

D.Sc. in Pedagogy, Professor
E-mail: t.mishenina@gmail.com
ORCID 0000-0002-5992-4035
Kryvyi Rih State
Pedagogical University, Ukraine

Наталія Березовська-Савчук

кандидат філологічних наук,
доцент
E-mail: n.a.berezovskasavchuk@gmail.com
ORCID 0000-0003-1156-7128
Криворізький державний
педагогічний університет, Україна

Natalia Berezovska-Savchuk

Ph.D. of Philological Sciences,
Associate Professor
E-mail: n.a.berezovskasavchuk@gmail.com
ORCID 0000-0003-1156-7128
Kryvyi Rih State
Pedagogical University, Ukraine

ABSTRACT

The publication is devoted to the issue of developing an educational project on linguistic and literary topics in the language training of specialists of non-philological faculties. We understand the concept of an educational project as a joint information-research activity of a teacher and students of education, which involves the selection of relevant industry information, information-research work with corpus linguistics (work with conceptual-categorical apparatus), modeling of content depending on the educational requests of students of education.

The peculiarity of the development of the content of the educational project is not only the selection of language material for its processing and assimilation of the norms of the literary language, the development of the ability to communicate by producing professional texts, but also to carry out independent search and processing of industry information that will ensure further professional growth, to form a holistic linguistic personality of a specialist.

The proposed educational project in the language training of specialists is integral in its content (the study of the styles of the modern Ukrainian language is carried out on the basis of modeling text fragments of a given topic; mastering the methods of processing a professional text for its analysis). Work with the thesaurus is focused on the filiation and semanticization of terms that make up the apparatus of cognition, on the one hand, on the other hand, they determine the direction of

cognition by comparing the content of concepts in different fields and paradigmatic relationships.

The integrative presentation of the material consists in the fact that individual objects of observation – a concept as a category of knowledge and a fragment of the linguistic picture of the world – are analyzed on the basis of philosophical, linguistic-cultural, literary approaches, which significantly expands the idea of the reproduced object.

The text-centric principle of presentation of educational material includes various semantic accentuations, appeals to the observation of techniques for achieving an artistic effect (both at the level of description and by observation of synaesthetic rats). The proposed educational project in the language training of specialists in the areas of Fine Arts, Musical Arts, Choreography contains texts aimed at developing communicative and stylistic features of professional speech (different stylistic direction and genres), the ability to model reasoning texts, definition texts, description texts.

The textocentric principle involves observing the biographical path of the personality, his artistic method. The publication of the essay achievements of future specialists in the study of the creative method of personality is foreseen.

The educational project contributes to the formation of emotional intelligence, contributes to the development of a holistic linguistic personality of the specialist.

Functional literacy of future philologists in modeling the content of educational material, forming a thesaurus and tasks for its processing, formulating tasks aimed at developing a creative linguistic personality of a specialist.

Key words: *educational project, functional literacy, future philologists, language training, language personality of a specialist.*

Актуальність теми. Фахова мовна підготовка орієнтована не лише на вироблення відповідних комунікативно-стилістичних ознак професійного мовлення, уміння добирати мовні ресурси задля трансляції галузевих знань, але також продукування фахових текстів відповідно освітньої мети і застосованого методу пізнання; оброблення актуальної галузевої інформації, яка передбачає вибирати, сприймати і використовувати інформацію профільного спрямування.

Освітній проєкт за мовною тематикою також передбачає контент, який забезпечує формування мовної особистості майбутнього фахівця. Набуває актуальності розв'язання питання редагування освітнього проєкту з позиції як мовного наповнення, так і редагування контенту, де визначальними дескрипторами є актуальність галузевої інформації, динаміка в наповненні контенту залежно від трансльованих у світовому гіперпросторі галузевих знань та їх інтерпретації. Особливість побудови контенту полягає також у виробленні поняттєво-категорійного апарату, з яким майбутні фахівці здійснюють інформаційно-пошукову лексикографічну роботу. Функціональну грамотність майбутнього філолога убачаємо у структуруванні контенту і розроблення відповідних завдань, які передбачають на оволодіння майбутніми фахівцями різними способами діяльності, що сприятиме виробленню творчо-пошукового стилю пізнання й самоудосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання моделювання академічного дискурсу, педагогічні засади компетентнісної освіти та питання компетентностей як складників особистості фахівця стали предметом розгляду

В. Краєвського, В. Лугового, О. Пометун, А. Хуторського. Методологічні основи теорії і практики вищої освіти, визначення змісту і методів навчання висвітлили в розвідках А. Алексюк, В. Беспалько, В. Бондар, А. Верхола Функціональна грамотність у моделюванні змісту педагогічних дисциплін розглядає В. Бондарем, Н. Ничкало.

У публікації здійснено спробу розкрити на прикладі моделювання й редагування освітнього проєкту у мовній підготовці фахівців нефілологічних факультетів зміст функціональної грамотності майбутніх філологів. Апелювали до розвідок, які стосуються питання становлення і розвитку мовної особистості фахівця, вироблення професійної мовнокомунікативної компетенції у мовній підготовці (І. Колеснікова, Л. Кравець, Л. Мацько, О. Семенов, Т. Симоненко, А. Старунова).

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Розкрити на прикладі контенту освітнього проєкту мовної тематики функціональну грамотність майбутнього філолога у редагувальній діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Освітні проєкти в сучасному академічному дискурсі становлять невід'ємний складник, сприяють виробленню інформаційно-пошукової діяльності викладача і здобувача освіти; визначають основні дидактичні позиції, у межах яких відбувається пізнання; окреслюють аксіологію освітнього процесу.

З позиції тематичного групування освітні проєкти відтворюють досягнення сучасних галузей, їх змістовою особливістю є те, що залежно від того, за яким принципом навчальна інформація відбирається задля подання її здобувачам освіти; який ступінь ущільнення й дидактичне навантаження навчальної інформації; варіативність добору тем для опрацювання з урахуванням новацій (відкриттів) у тій чи тій галузі.

Відповідно до принципу послідовності освітній дискурс може передбачати виклад традиційних методик дослідження; оприлюднення (у тому числі із застосуванням мультимедійних засобів і програм, з допомогою яких здійснюються обчислення (статистика); аналітичне оброблення інформації) методик і способів пропонованих розв'язань проблемного питання (як правильних, так і помилкових; або таких, що спонукали до віднайдення інших шляхів дослідження проблеми).

Для прикладу схарактеризуємо визначальні дескриптори й рекомендації щодо дидактичного розроблення й редагування сучасних освітніх сайтів гуманітарного напрямку.

На рівні культури фахової мови понятєво-категорійний апарат має відповідати дидактично обробленому матеріалу, урахувати динамічність термінологічної норми, що полягає в реалізації додаткових значень (на позначення факту, явища, процесу). Додаткові значення актуалізуються як у конкретній галузі, так і на рівні полігалузевого осмислення. Процедура аналітичного розгляду термінологічного дискурсу передбачає філіацію й семантизацію. Важливим є розуміння філіації значення терміна як сукупність значеннєвих відтінків (які відтворюють сучасний погляд, відтворюваний у науковій картині), а також як «тяглість», тобто суголосність з аналогічними процесами в інших галузях. Робота з корпусною лінгвістикою дозволяє

здійснити доволі оперативний і точний аналіз таких дескрипторів у межах словникової статті. Окрему увагу слід звертати на те, як подається в національних словниках у міжнародному науковому дискурсі розглядуване поняття. Альтернатива або / та варіативність в інтерпретації того чи того терміна апелює як до наднаціональних галузевих знань, так і реалізацій, що мають місце у галузевій субмові.

Прикладом може слугувати аналіз поняття «людина» в різних галузях. Базовими будуть визначення, що описують з філософської, біологічної позицій. Субмова передбачає поняттєво-категорійний виклад у парадигматиці. Антропоцентричний підхід дозволяє вибудувати структуроване знання про людину як фізичну / юридичну особу / громадянина (юридичний і соціологічний контекст), суб'єкта навчання і виховання (психолого-педагогічний аспект) тощо. Також необхідно враховувати діахронний підхід до вивчення особливостей розвитку денотативного значення поняття залежно від динаміки пізнання явища / процесу в суголосних галузях, інших галузях (*персоналія, фахівець, творча особистість, мовна особистість*).

Моделювання освітнього проєкту має передбачати оприлюднення вичерпного категорійно-поняттєвого апарату з урахуванням окреслених аспектів, оскільки подальше ознайомлення з навчальним матеріалом передбачає пізнання через відповідний тезаурус, який зрозумілий здобувачеві освіти і який стає вагомим складником у застосуванні методу пізнання, семантичним складником у побудові галузевої наукової картини світу.

Як приклад, мовно-літературний освітній проєкт, побудований на основі застосування текстоцентричного принципу, на рівні внутрішніх смислових взаємозв'язків передбачає спостереження над динамікою у розумінні здобувачем освіти суспільства, держави тощо через окреслений тезаурус. Напрямами можуть бути:

- біографічний шлях персоналії;
- вивчення окремих фрагментів (художніх текстів вітчизняного письменства; текстів різного стильового спрямування);
- синхронний / діахронний підхід до викладу основних положень (може передбачати історичний, етимологічний, лінгвокультурологічний, соціокультурний коментарі).

У межах вивчення сучасної української мови за фаховим спрямуванням, рівень підготовки – бакалавріат (Середня освіта. Образотворче мистецтво; Дизайн; Музичне мистецтво), нефілологічні факультети, здобувачі освіти ознайомлюються з нормативністю мовної системи (фонетико-орфоепічними, лексико-фразеологічними, граматичними, пунктуаційними і стилістичними нормами); удосконалюють уміння і практичні навички комунікативно виправдано користуватися засобами мови у фаховому дискурсі.

Освітній проєкт передбачає моделювання фахово орієнтованих завдань. Як приклад наводимо освітній проєкт за темою «Професійне спілкування в аспекті теорії функціональних стилів сучасної української літературної мови» (Курс «Українська мова професійного спілкування»). Освітній проєкт розроблявся під керівництвом викладачів-філологів; майбутні філологи, рівень підготовки – магістратура, добирали контент. Освітній проєкт мав апробацію на етапі проходження практики магістрів філології. За основу контенту узято

текстовий дискурс, що містить інформацію про художній метод, аналітичну інформацію, яка стосується образотворчого мистецтва (фаховий текст).

Спостереження над мовним матеріалом може передбачати такі моделі біографічного шляху персоналій:

1. Опис фахових досягнень фахівця.

Варіанти подання текстів: 1) робота зі словниково-довідковою літературою (уведення до наукового обігу термінів, з якими працював науковець / фахівець; аналіз тезаурусу сфери); 2) констатація фахових досягнень персоналії шляхом добору текстів-описів, текстів-міркувань, текстів-визначень.

2. Опис методу фахівця.

3. Спостереження над контентом як результатом наукового пізнання і творчого пошуку фахівця.

Напрямок підготовки – Образотворче мистецтво.

Тема: Професійне спілкування в аспекті теорії функціональних стилів мовної системи.

Дискурс: Фахова лексика. Науковий стиль. Підстили наукового стилю.

Авторська довідка: Архип Іванович Куїнджі. Картини: 1868 р. «Татарська сакля в Криму». 1875 р. «Чумацький шлях в Маріуполі». 1876 р. «Українська ніч». 1879 р. «Христос у Гетсиманському саду». 1880 р. «Місячна ніч на Дніпрі». 1881 р. «Дніпро вранці».

Медіасупровід передбачає візуалізацію картин А. Куїнджі.

Текстовий супровід: опис композиції картин художника; рецензії на картини художника; визначальні характеристики методу художника в дискурсі методу реалізму. Лінгвокультурологічний коментар передбачає аналіз спектральних кореляцій у тій чи тій культурі, аспектуально – в українській культурі (з урахуванням традицій і новаторських рішень).

На рівні осмислення понять тезаурус охоплює базові (композиція, напрям, метод, реалізм), суголосні, які мають основою інтегративні характеристики (аксіологія образу, образотворення, синестезія художнього образу, об'єкт зображення як складник матеріальної культури / національний символ; людина, громадянин, держава).

Опис методу художника (досягнення ефекту світіння, світлості шляхом накладання шарів фарб у відтворенні річки Дніпро; відтворення реалістичного образу річки через рух течії, пару, водні брижі, типові для річки відтворюваного географічного простору) передбачає власне науковий, науково-навчальний, науково-популярний підстили викладу. Медіасупровід дозволяє моделювати фоторепортажі сучасного вигляду Дніпра, спостерігати над спектром. Завданням для майбутніх фахівців буде у зіставленні спектру порівняти власні бачення кольорів, добір синонімів до того чи того відтінку (за потреби здобувачі працюють зі Словниками синонімів, перекладним словником синонімів): у композиції місячна ніч має вирішення в кольорах *сріблястого, зеленуватого, блакитного, рожевого*; має місце обмеження шкали додаткових світлових і кольорових відтінків; художник створює динамічний колір, що має вияв у русі від одного відтінку до іншого, наприклад рожеві кольори через світлосний ефект біліють; ніч набуває холодних відтінків місячного сяйва на тлі зеленуватого тла на березі річки. Майбутні фахівці висловлюють своє бачення композиції, коментують застосовані прийоми досягнення ефекту світіння та прийоми контрасту (прийом накладання

шарів фарби; прийом контрасту тла (теплий фон, темнавій спектр) й об'єкта відтворення (холодний фон, сріблясто-зеленуватий спектр).

Аксіологія герменевтики картини полягає в моделюванні картини рідного краю, лінгвокультурологічний, історико-культурний аналіз пейзажних деталей (*повний місяць, ноктюрн українського пейзажу, Дніпро, вітряк, стежка*).

Ключові слова назви картини звертають увагу до концепту Дніпро. Апелюємо до філософського, лінгвокультурологічного й літературознавчого підходів в інтерпретації розглядуваного концепту (Ф. Бацевич, А. Вежбицька, Ф. Гаватарі, В. Гак, В. Ужченко). Мовна й концептуальна картини світу відтворюють мовну одиницю у її культурній герменевтиці, коли осмислення світу відбувається через когнітивні механізми, інтеріоризацію (як внутрішню потребу) культурних і національних цінностей. Вербалізація концепту здійснюється через ті чи ті кореляції, наприклад, *Дніпро – Україна, свобода, життя, народ*. Концепт *Ріка* – загальномовна універсалія в системі земної картини світу), *Дніпро* – образ, що відображає суспільно-історичний досвід українського народу; одиниця пам'яті, що містить ущільнений культурно оброблений контент. Герменевтика концепту безпосередньо залежить від рівня культурного досвіду представника лінгвокультури, естетичного порогу і сформованості аксіологічної компетентності, емоційного інтелекту (як емоційно-комунікативна здатність у пізнанні художньо-творчої сфери; складник професійної культури (Ракітянська, 2019 : 156–157).

На рівні інтегрального моделювання здобувачі освіти ознайомлюються з фрагментами художнього стилю, у яких зображено концепт *Дніпро* (вірш, покладений на музику «Ніч яка місячна, зоряна, ясна...» (слова Михайла Старицького) у виконанні Бориса Гмирі / Аркадія Войтюка, «Реве та стогне Дніпр широкий» Тараса Шевченка у виконанні Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Григорія Верьовки); передбачено також зіставлення гідронімів як об'єктів культурного відтворення в мовній картині світу українців на прикладі вітчизняного письменства («Чорна рада» Пантелеймона Куліша (Дніпро як символ єднання народу), «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського (Черемош як символ персоніфікованої природи); «Зачарована Десна» Олександра Довженка (Десна як осередок мудрості, невпинного руху і перебігу життя, суголосності періодів життя *дитинство / зрілий вік / поважний вік*; відкриття казкового світу / майстерність у відтворенні світу; покликання і служіння народу). Методично доцільним на занятті буде пропозиція ознайомлення з прийомами синестезійного моделювання концепту (чуттєві асоціації аудіосемантики (як через прямі номінації, наприклад, на позначення шуму, руху, динаміки – *ревти, стогнати, завивати*, так і з допомогою використання стилістичних образних засобів (алітерація, асонанс).

У рамках спостереження над творчим вирішенням у відтворенні образу аналізованого концепту здобувачі освіти добирають з допомогою викладача вокальний супровід, формують образ у музичному семантичному вирішенні. Варіативність у моделюванні освітнього дискурсу передбачає добір композиторських вирішень залежно від мистецького напрямку (класицизм, реалізм, модернізм), вибору музичного інструменту.

Викладач може визначати як варіативну траєкторію – самостійне

спостереження над текстами різного стильового спрямування, у яких характеризується образ гідронімів. У межах освітнього проєкту майбутні вчителі образотворчого мистецтва / дизайнери укладають дефініційний словник (обсяг – до 20 термінів). Задля актуалізації опрацьованого тезаурусу поняття коментують на занятті, демонструють приклади, продукують міні-тексти із використанням термінів. Коментують мовні норми (реалізації мовної системи в під стилях; стилях; текстах різної жанрової приналежності).

Освітній проєкт у межах теми орієнтований на вироблення вмінь комунікувати відповідно до стильового програмування, але також застосування різних способів діяльності у спостереженні над мовним матеріалом, розвиток мовної особистості майбутнього фахівця (Колеснікова, 2009 : 15–16; Старунова, 2018 : 121–122).

Вироблення культури мовлення передбачає редагування контенту:

- комунікативно-стилістична ознака *виразності, точності* на фонетико-офреопічному, лексичному рівнях (прослуховування зразків виразного читання, моделювання інтонації, інтонування і тонове виокремлення художнього образу);
- комунікативно-стилістична ознака *образності, багатства* (добір художніх означень до художніх образів *Дніпра, місяця, ночі*);
- комунікативно-стилістична ознака *нормативності. Кодифікації, логічності* (написання есе на основі дібраного матеріалу, обсяг до 200 слів).

У межах освітнього проєкту було подано здобувачами освіти такі тематичні різновиди есеїстських пошуків: «Дніпро в образотворчій парадигмі української культури», «Дніпро у творчості Архипа Куїнджі», «Місячна Дніпровська доріжка українського митця Архипа Куїнджі», «Місячне сяйво української ночі у творчому методі Архипа Куїнджі», «Концепт Дніпра в мистецькому вирішенні художника Архипа Куїнджі», «Біографічний шлях Архипа Куїнджі і його «місячна доріжка», «Спектр картини Архипа Куїнджі «Місячна ніч на Дніпрі».

Робота майбутніх фахівців над освітнім проєктом дозволяє на етапі узагальнення набутих знань і застосування різних способів діяльності в опрацюванні інформації подати авторську пропозицію в доповненні (редагуванні) інформаційно-довідкової статті, оприлюдненої у Вікіпедії; розробити власний проєкт структурування інформації про персоналію Архипа Куїнджі.

Індивідуально-творча реалізація мовної особистості фахівця передбачає не лише володіння літературною мовою, але також уміння працювати з різними типами текстів відповідно до стильового розмежування й жанристики; уміння здійснювати аналітику галузевої / полігалузевої інформації шляхом добору з контенту; уміння транслювати фахову інформацію. Розроблення й редагування майбутніми філологами (на рівні змісту і мовного відтворення) освітнього проєкту у мовній підготовці майбутніх фахівців сприяє виробленню комунікативного досвіду, подальшій творчій реалізації мовної особистості.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. У публікації обґрунтовано змістове наповнення освітнього проєкту за мовною тематикою, спрямований на оволодіння мовним матеріалом, формування фахової майстерності на прикладі роботи з контентом професійного спрямування. Функціональна грамотність філологів у розробленні освітніх

проектів такого напрямку передбачає не лише редагування мовного матеріалу, але насамперед добір і варіативне подання контенту залежно від освітніх запитів і потреб здобувачів освіти, актуальності навчального матеріалу; орієнтований на активізацію самостійного пошуку здобувача освіти, формування мовної особистості майбутнього фахівця.

Перспективами подальших розвідок є моделювання освітніх проектів у профільній школі.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

Колеснікова І. А. Лінгвокогнітивні та комунікативно-прагматичні параметри професійного дискурсу : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.15. Київ, 2009. 33 с.

Лавриненко О. Л. Структурно-функціональні особливості мовної особистості студентів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Луцьк, 2011. 19 с.

Ракітянська Л. М. (2019) Емоційний інтелект – освітня новація XXI століття. *Передові освітні практики: Україна, Європа, Світ* : зб. тез Міжнар. наук.-прак. конф. 16–17 листопада 2019 р. м. Київ. Національна академія педагогічних наук України. Київ : Педагогічна думка, 2019. С. 155–160.

Старунова А. Л. (2018) Культура української фахової мови. Види і жанри професійного спілкування. *Література та культура Полісся. Серія : Філологічні науки*. 2018. Вип. 93. С. 118–124.

REFERENCES

Kolesnikova, I. A. (2009) Lihvokohnityvni ta komunikatyvno-prahmatychni parametry profesiynoho dyskursu [Linguistic and communicative and pragmatic parameters of professional discourse] : avtoref. dys. ... d-ra filol. nauk : 10.02.15. Kyiv, 2009. 33 s. [in Ukrainian].

Lavrynenko, O. L. (2011) Strukturno-funktsional'ni osoblyvosti movnoyi osobystosti studentiv [Structural and functional features of students' language personality] : avtoref. dys. ... kand. psykhol. nauk : 19.00.01. Lutsk, 2011. 19 s. [in Ukrainian].

Starunova, A. L. (2018) Kultura ukrayinskoyi fakhovoyi movy. Vydy i zhanry profesiynoho spilkuvannya [Culture of the Ukrainian professional language. Types and genres of professional communication]. *Literatura ta kultura Polissya. Seriya* [Literature and culture of Polissia]: *Filolohichni nauky*. 2018. Vyp. 93. S. 118–124. [in Ukrainian].

Rakityanska, L. M. (2019) Emotsiynyy intelekt – osvityna novatsiya XXI stolittya [Emotional intelligence – an educational innovation of the 21st century]. *Peredovi osvitni praktyky: Ukrayina, Yevropa, Svit* : zb. tez Mizhnar. nauk.-prak. konf. 16–17 lystopada 2019 r. m. Kyiv. Natsionalna akademiya pedahohichnykh nauk Ukrayiny. Kyiv : Pedahohichna dumka, 2019. S. 155–160. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Публікація присвячена питанню розроблення освітнього проекту мовно-літературної тематики у мовній підготовці фахівців нефілологічних факультетів. Поняття освітнього проекту розуміємо як спільну інформаційно-

пошукову діяльність викладача і здобувачів освіти, що передбачає відбір актуальної галузевої інформації, інформаційно-дослідницьку роботу з корпусною лінгвістикою (робота з поняттєво-категорійним апаратом), моделювання контенту залежно від освітніх запитів здобувачів освіти. Особливість розроблення контенту освітнього проєкту полягає не лише у доборі мовного матеріалу задля його опрацювання і засвоєння норм літературної мови, вироблення вміння комунікувати, продукуючи фахові тексти, але також здійснювати самостійний пошук й оброблення галузевої інформації, яка забезпечить подальше професійне зростання, формувати цілісну мовну особистість фахівця.

Пропонований освітній проєкт у мовній підготовці фахівців є інтегральним за змістовим наповненням (вивчення стилів сучасної української мови здійснюється на основі моделювання текстових фрагментів заданої тематики; оволодіння способами діяльності в опрацюванні фахового тексту задля його аналізу). Робота з тезаурусом орієнтована на здійснення філіації й семантизації термінів, які складають апарат пізнання, з одного боку, з іншого, – визначають напрям пізнання шляхом зіставлення змісту поняття в різних галузях і парадигматичних взаємозв'язків.

Інтегративне подання матеріалу полягає в тому, що окремі об'єкти спостереження – концепт як категорія знання і фрагмент мовної картини світу – аналізуються на основі філософського, лінгвокультурологічного, літературознавчого підходів, що суттєво розширює уявлення про відтворюваний об'єкт. Текстocентричний принцип подання навчального матеріалу охоплює різні семантичні акцентатори, апелює до спостереження над прийомами досягнення художнього ефекту (як на рівні опису так і шляхом спостереження над синестезійними коерлятами). Запропонований освітній проєкт у мовній підготовці фахівців за напрямками Образотворче мистецтво, Музичне мистецтво, Хореографія містить тексти, спрямовані на вироблення комунікативно-стилістичних ознак фахового мовлення (різного стильового спрямування і жанристики), уміння моделювати тексти-міркування, тексти-визначення, тексти-описи. Текстocентричний принцип передбачає спостереження над біографічним шляхом персоналії, його художнім методом. Передбачено оприлюднення есеїстських здобутків майбутніх фахівців у дослідженні творчого методу персоналії.

Освітній проєкт сприяє формуванню емоційного інтелекту, розвитку цілісної мовної особистості фахівця.

Функціональна грамотність майбутніх філологів у моделюванні контенту навчального матеріалу, формуванні тезаурусу і завдань до його опрацювання, формулюванні завдань, спрямованих на вироблення творчої мовної особистості фахівця.

Ключові слова: освітній проєкт, функціональна грамотність, майбутні філологи, мовна підготовка, мовна особистість фахівця.